NER 90

KURYER LITEWSKI

w Wilnie w Piątek dnia 1 Sierpnia v. s. 1824 Roku.

Wiadomości Krajowe.

Postanowienie o odkryciu na nowo pożyczek z Pożyczkowego Banku Państwa. (*Ciąg 9ty i ostatni.*)

Wyliczenie na 10,000 rubli, wydanych w pożyczce z Pożyczkowego Banku Państwa, na lat 12ście, z opłatą corocznie po 12% od sta.

Terminy.		Kapitał		Procenta.		Ogół.	
		Rub.	K.	Rub.	K.	Rub.	K.
Za 1 rok	płacić należy.	600	—	600	—	1200	—
— 2 —	— — —	636	—	564	—	1200	—
— 3 —	— — —	674	16	525	84	1200	—
— 4 —	— — —	714	61	485	39	1200	—
— 5 —	— — —	754	49	442	51	1200	—
— 6 —	— — —	802	94	397	6	1200	—
— 7 —	— — —	851	11	348	89	1200	—
— 8 —	— — —	902	18	297	82	1200	—
— 9 —	— — —	956	31	243	69	1200	—
— 10 —	— — —	1013	69	186	31	1200	—
— 11 —	— — —	1074	51	125	49	1200	—
— 12 —	— — —	1017	—	61	2	1078	2
	Ogoł	10000	—	4278	2	14278	2

Wyliczenie na 10,000 rubli, wydanych w pożyczce z Pożyczkowego Banku Państwa, na lat 24ry, z opłatą corocznie po 8% od sta.

Terminy.		Kapitał		Procenta.		Ogół.	
		Rub.	K.	Rub.	K.	Rub.	K.
Za 1 rok	płacić należy	200	—	600	—	800	—
— 2 —	— — —	212	—	588	—	800	—
— 3 —	— — —	224	72	575	28	800	—
— 4 —	— — —	238	21	561	79	800	—
— 5 —	— — —	252	50	547	50	800	—
— 6 —	— — —	267	65	552	35	800	—
— 7 —	— — —	283	71	516	29	800	—
— 8 —	— — —	300	73	499	27	800	—
— 9 —	— — —	318	77	481	23	800	—
— 10 —	— — —	337	90	462	10	800	—
— 11 —	— — —	358	17	441	83	800	—
— 12 —	— — —	379	66	420	34	800	—
— 13 —	— — —	402	44	397	56	800	—
— 14 —	— — —	426	59	373	41	800	—
— 15 —	— — —	452	18	347	82	800	—
— 16 —	— — —	479	32	320	68	800	—
— 17 —	— — —	508	07	291	93	800	—
— 18 —	— — —	538	56	261	44	800	—
— 19 —	— — —	570	87	229	13	800	—
— 20 —	— — —	605	12	194	88	800	—
— 21 —	— — —	641	43	158	57	800	—
— 22 —	— — —	679	92	120	08	800	—
— 23 —	— — —	720	71	79	29	800	—
— 24 —	— — —	600	77	36	04	636	81
	Ogół	10000	—	9036	81	19036	81

Forma Oświadczeń.

Ner 1.

Do Pożyczkowego Banku Państwa.

Oświadczenie.

Na osnowie postanowienia z dnia
1824 roku o odkryciu nanowo pożyczek, pro
Banku Pożyczkowego wydać pożyczkę na
Assygnacyami Państwa
rubli, w których
świadect dan

dając na ewikcyą majątek, zawierający się we ws z włościanami w liczbie, z żonami ich i dziećmi, z wnukami i prymakami płci obojey, rzeczywiście znaydującymi się i zbiegłymi, z całem i ich dwornem zabudowaniem, i bydłem, z ziemią oromą i nieoromą, z lasami, sianożęciami i wszelkiemi pożytkami, ile podług xiąg piscowych i odkaznych, podług nadań, ograniczenia i podług wszelkich praw i tranzaktow do te wsi przynależy i za we władaniu zostaje; dający się zaś na ewikcyą majątek znayduje się

Ner 2.

Do Pożyczkowego Banku Państwa.

Oświadczenie.

Na osnowie Postanowienia z dnia
1824 roku o odkryciu nanowo pożyczek, pro
Banku Pożyczkowego wydać pożyczkę
na assygnacyami Państwa
rubli, w których
świadect dan

dając na ewikcyą fabrykę górniczą, będącą ze wszystkiemi przynależnościami, ze wsi włościanami w liczbie z żonami i dziećmi ich, z wnukami i prymakami obojey płci, rzeczywiście będącymi i zbiegłymi, i ze wszystkiemi do nich przynależnościami, z całem ich i dwornem zabudowaniem, z żywiołami i bydłem, z ziemią oromą i nieoromą, z lasami, sianożęciami i wszelkiemi pożytkami, ile podług xiąg piscowych i odkaznych, podług nadań, ograniczenia, oraz wszelkich praw i tranzaktow do te wsi przynależy i za we władaniu zostaje.

Ner 3.

Do Pożyczkowego Banku Państwa.

Oświadczenie.

Na osnowie postanowienia z dnia
1824 roku o odkryciu nanowo pożyczek, pro
Banku Pożyczkowego wydać pożyczkę na
assygnacyami Państwa
rubli, w których
świadectw dan

dając na ewikcyą majątek
z fabryką
będące we wsi
w liczbie z włościanami
z ich żonami i dziećmi, z wnukami i prymakami płci obojey, rzeczywiście będącymi i zbiegłymi, i ze wszystkiemi do nich przynależnościami, z całem ich i dwornem zabudowaniem, z żywiołami i bydłem, z ziemią oro-

rą i nieoromą, z lasami, sianożęciami i wszelkiemi pożytkami, ile podług xiąg piscowych i odkaznych, podług nadań, ograniczenia i podług wszelkich praw i tranzaktow do te ws przynależy i za we władaniu zostaie; daiący się zaś na ewikcyą majątek znayduie się.

Ner 4.

Do pożyczkowego Banku Państwa.

Oświadczenie.

Przyłączaiąc do tego świadectwo, wydane mi od Izby S. Petersburskiey Sądu Cywilnego z Nrem na dom murowany, zakład albo fabrykę, będą w S. Petersburgu w części, kwartale, pro na osnowie Postanowienia o odkryciu nanowo pożyczek z dnia 1824 roku Banku Pożyczkowego wydać pożyczkę na lat rubli assygnacyami, ile podług otaxowania przypadać będzie i na ewikcyą przyiąć dom, zakład lub fabrykę, z całem zabudowaniem i ziemią do nie należącą.

Królestwo Polskie.

Warszawa d. 6 sierpnia.

(z *Gazety Warszawskiey.*)

Rocznica Imienin Nayiaśnieyszey Cesarzowey Maryi Federowny, Matki ukochanego Monarchy, tudzież Nayiaśnieyszey Xiężney Wielkiey Maryi Pawłówny, obchodzoną była w dniu 3 b. m. w stolicy Królestwa Polskiego z jak naywiększą uroczystością. W godzinach rannych odprawiło się nabożeństwo w obozie, tudzież w kościele ś. Krzyża, w obecności JO. Xięcia Namiestnika Królewskiego, Senatu i władz Rządowych. Licznie zebrany lud wznosił gorące modły do Naywyższego za jak naydłuższe życie tey Nayiaśnieyszey Pani, Opiekunki nieszczęśliwych. Wieczorem z powodu uroczystości dnia tego dane było w teatrze narodowym bezpłatne widowisko dla ludu, a gdy się zmierzchło, oświecono miasto.

Xiąże Namiestnik Królewski.

Przesyłaiąc Kommissyi Rządowey sprawiedliwości konwencyą likwidacyyną między Królestwem Polskiém a Austryą, w dniu 29 czerwca 1821 r. zawartą, a przez Nayiaśnieyszego Cesarza i Króla Jmci następnie ratyfikowaną, zalecamy kommissyi, iżby takową wraz z jey tłumaczeniem w języku Polskim w Dzienniku Praw umieścić polecila. W *Warszawie* d. 23 czerwca 1824 r.

(podpisano) *Zajączek.*

Referendarz Stanu (podpisano) *J. Tymowski.*

Zgodno z Wypisem: Minister sprawiedliwości *M. Badeni.*

Za Sekretarza Jeneralnego, Szef Biora: *K. Hoffmann.*

W Imie Przenayświętszey i Nierozdzielney Troycy.

Nayiaśnieyszy Cesarz Wszech Rossyy Król Polski, i Nayiaśnieyszy Cesarz Austryi, Król Węgierski, Czeski, Lombardzko-Wenecki, Galicyi i Lodomeryi etc. etc. etc.

Zważywszy,

Że Artykuł 33 Traktatu Wiedeńskiego z d. 3 maja 1815 r. ustanowił proporcyą, w którey Rząd Cesarsko-Austryacki powinien był mieć udział w aktywach wewnętrznych i zewnętrznych, i przykładać się również do zaspokoienia passywów także wewnętrznych i zewnętrznych byłego Xięztwa Warszawskiego;

Że trudność dokładnego wylikwidowania długów i wierzytelności tegoż Xięztwa, a tém samem i oznaczenia jedney dziewiątey części, na korzyść lub ciężar Austryi przypadaiącey, stawała dotąd na przeszkodzie wykonaniu art. 34 wyżey wymienionego Traktatu:

Postanowili wspólnie zaniechać likwidacyą szczegółową, i zastąpić ią układem ryczałtowym.

Obiedwie wysokie kontraktuiące strony, chcąc także, ażeby układ ten wskazał oraz sposób, który ma bydź zachowanym przez Rząd Cesarsko-Austryacki, w uregulowaniu poiedynczych pretensyy, które poddani teraźnieyszego Królewstwa Polskiego zachowują prawo formować przeciw temuż Rządowi.

Chcąc nakoniec wzmocnić coraz więcey stosunki przyiaźni i jedności między Niemi będące.

Mianowali pełnomocników, którzy się zebrali w *Wiedniu* w celu załatwienia kwestyy sporných, za pomocą układu, podpisanego jednocześnie przez tychże pełnomocników, i przez właściwych ministrów, do tego upoważnionych, a mianowicie:

Jako Ministra Nayiaśnieyszego Cesarza Wszech Rossyy, Królewstwa Polskiego.

JP. Jerzego Hrabię *Gołowkina*, Rzeczywistego Taynego Radcę, Senatora, Rzeczywistego Szambelana, Posła nadzwyczaynego i Ministra pełnomocnego Jego Cesarsko-Królewskiey Mości przy Jego Cesarsko-Królewsko-Apostolskiey Mości; Kawalera Wielkiego Krzyża orderu ś. Alexandra Newskiego z brylantami, ś. Włodzimierza drugiey klassy, ś. Anny pierwszey klassy, i Orła Białego Polskiego, orderów Lwa de Zähringen, i wierności Badeńskich; Kommandora dziedzicznego orderu ś. Jana Jerozolimskiego.

Jako Ministra Jego Cesarsko-Królewsko-Apostolskiey Mości.

JP. Klemensa Wacława Lotaryusza Xięcia *Metternicha* Winneburg Ochsenhausen, Xięcia Portella; Kawalera Złotego Runa, Wielkiego Krzyża orderu królewskiego ś. Szczepana, Węgierskiego, krzyża honorowego cywilnego złotego i orderu ś. Jana Jerozolimskiego; kawalera orderów rossyyskich: ś. Jędrzeja, ś. Alexandra Newskiego, i ś. Anny pierwszey klassy; orderu Naywyższ. go Annunceyady, Sardyńskiego; orderu Słonia, Duńskiego; orderów pruskich: Orła Czarnego i Orła Czerwonego; Serafinów, Szwedzkiego; Wielkiego Krzyża orderu hiszpańskiego, Karola III; orderu Chrystusa, portugalskiego; Wielkiey Wstęgi Legii Honorowey; kawalera orderu ś. Januaryusza, Wielkiego Krzyża ś. Ferdynanda, i Krzyża Zasługi sycylijskich; orderu ś. Huberta, bawarskiego; i wielu innych kawalera; kanclerza orderu woyskowego Maryi Teressy; kuratora akademii nauk wyzwolonych, konserwatora uniwersytetu krakowskiego, szambelana i rzeczywistego taynego radcę Jego Cesarsko-Królewsko-Apostolskiey Mości, Jego Ministra Stanu i Konferencyi, Kanclerza Dworu i Państwa.

Jako pełnomocników Nayiaśnieyszego Cesarza Wszech Rossyy, Króla Polskiego,

JPana Franciszka Xawerego, Xięcia *Druckiego Lubeckiego*, Jego Taynego Radcę, Gubernatora Cywilnego Guberni um Wileńskiego; kawalera Wielkiego Krzyża orderu ś. Włodzimierza drugiey klassy, i ś. Anny pierwszey i czwartey klassy; orderu Orła Białego Polskiego, i Orła Czerwonego pruskiego pierwszey klassy.

I JPana Dominika Kajetana *Kalinowskiego* Radcę Stanu Królewstwa Polskiego; kawalera orderów: ś. Stanisława, Polskiego, pierwszey klassy; ś. Anny drugiey klassy, z brylantami; i Orła Czerwonego pruskiego drugiey klassy.

Jako pełnomocników Nayiaśnieyszego Cesarza Austryi, Króla Węgierskiego, Czeskiego, Lombardzko-Weneckiego, Galicyi i Lodomeryi,

JPana Piotra Hrabiego *de Goëss*, kawalera orderu Cesarsko-Austryackiego Korony żelazney pierwszey klassy; kommandora orderu Leopolda, ozdobionego krzyżem cywilnym honorowym złotym; kawalera Wielkiego Krzyża orderu Konstantyńskiego, ś. Jerzego Parmeńskiego; Rzeczywistego Taynego Radcę i Szambelana Jego Cesarsko-Królewsko-Apostolskiey Mości, Jego Kanclerza Nadwornego dla Królestwa Lombardzko-Weneckiego.

I JPana Klaudyusza kawalera *de Fuliod*, Nadwornego Radcę w Izbie jeneralney skarbu Jego Cesarsko-Królewsko-Apostolskiey Mości; ozdobionego Krzyżem Cywilnym honorowym srebrnym; kawalera orderu Królewsko-Pruskiego Czerwonego Orła.

Którzy pełnomocnictwa swoje za ważne i w przyzwoitey formie uznane, zamieniwszy, ustano-

wili, zawarli i podpisali następujące artykuły:

Artykuł 1. Rząd Cesarsko-Austryacki przyymuje na siebie obowiązek zaspokoić sam i bez uczestnictwa Królewstwa Polskiego wszelkie pretensye, które mogłyby bydź formowane przeciw Xięztwu Warszawskiemu, do 1 czerwca 1815 roku tak przez dawnych poddanych austryackich, jako i przez mieszkańców Podgórza i jego promienia, przedtém poddanych rzeczonego Xięztwa, a teraz znowu poddanych Austryi.

Nawzajem Rząd Polski przyymuje na siebie obowiązek zaspokoić sam i bez uczestnictwa Austryi, wszelkie pretensye, które mogą bydź formowane przeciw Xięztwu Warszawskiemu do 1 czerwca 1815 r. tak przez poddanych teraźnieyszego Królestwa Polskiego, jako i przez mieszkańców Wolnego miasta Krakowa i jego obwodu.

Prócz tego Rząd polski uwalnia Rząd Cesarsko-Austryacki od jedney dziewiątey części, którą ten ostatni powinien był zapłacić poddanym pruskim, byłym poddanym Xięztwa Warszawskiego, a która to część Królestwu Polskiemu przez Prussy konwencyą Berlińską 22 maja 1819 roku ustąpioną została.

(*Dokończenie w następującym Nrze*).

F r a n c y a.

Paryż, dnia 24 lipca.

(*z Korrespondenta Warszawskiego*)

Dla braku gotowizny na kupno papierow skarbowych, cena ich zniża się codziennie. Podobny brak pieniędzy wszędzie się czuć daje, a nawet i w *Londynie*. Wszędzie większe są przedsięwzięcia od posiadanych środków. Z powodu projektu do prawa względem zniżenia prowizyi wieczystych wszystkie interessa utraciły naturalną swą równowagę.

P. *Ravez*, prezes izby deputowanych, odwiedził d. 21 wieczorem Hrabiego *Pozzo di Borgo* Cesarstwa Rossyyskiego ambasadora i bawił u niego blizko przez godzinę. Poczém tenże poseł oraz posłowie austryacki i pruski naradzali się z hrabią *Villele*.

Minister woyny baron *Damas*, złożył Królowi obszerny raport o stanie fabryk prochowych we Francyi od 1817 r. Donosi w nim, iż fabryki prochu które w zupełnem zaniedbaniu były, na nowo urządzono, i dwie nowe, to jest: w *Angulem* i w *Bouchet* zaprowadzono. A ponieważ przekonano się, że proch francuzki w dobroci niewyrównywa zagranicznemu starano się więc rozpoznać używane za granicą machiny, ażeby je do Francyi sprowadzić.

Hrabia *Lagarde* wyjechał wprawdzie, ale nie do *Stambułu*, jak gazety niektóre doniosły, lecz do wód w *Baden*.

Rozchodzi się pogłoska, że Xiążę Montmorency wróci do ministeryum spraw zagranicznych.

Dnia 19 przybył do *Wersalu* 3ci batalion 7 półku gwardyi, z *Madrytu* powracający. Xiążę *Angouleme* po odbytym przeglądzie tego oddziału, oświadczył mu swe zadowolenie, zaprosił oficerów do stołu, a dla żołnierzy uczta dana była.

Tuteysze królewskie towarzystwo umiejętności odprawiło onegday posiedzenie, na którem znowu wice-hrabiego *Chateaubriand* większością kresek 59 przeciwko 2 obrało prezesem swoim.

W departamencie *Arriege* odkryto machinę piekielną, przez którą banda złoczyńców chciała na powietrze wysadzić dom ze wszystkiemi mieszkającymi w nim ludźmi.

Izba Deputowanych. (*Gaz. Warsz*)

Dnia 16 b. m. minister woyny, przymawiając się za budżetem wydatkow swego wydziału, powiedział, iż jest upoważniony oświadczyć, że Król Jmć postanowił podwyższyć summę na wsparcie walecznych wandeyczyków 500,000 franków. Po ministrze, mówił baron *Damas*, a po nim hrabia *Boisclaireau*, który polegając na pokoju Przymierzem ś. ustalonym, żądał zmnieyszenia liczby woyska ze 230 na 200 000 głów, i był zdania, ażeby wcelu zaopatrzenia jazdy w dobre konie, stadniny rządowe pozakładane były. Przymówił się i jenerał *Donadieu*, powstając przeciw wnioskom bezprzestannego listy wojenney zmnieyszania. „Proszę mi okazać (rzekł) kray, w którymby mniey szacunku dla stanu woyskowego miano jak we Francyi. (szemranie). Tak jest, Mości Panowie, zobaczcie wszystkie kraje Europy, a przekonacie się, jak wysokie i sprawiedliwe oddają wszędzie obrońcom oyczyzny poważenie. U nas znikła już towarzyska hierarchia; wszystkie klassy bez różnicy zmieszały się z sobą, niemasz żadnego odznaczenia; u nas tylko pieniądz jest wszystkiém, pieniądz wszystko znaczy; a podobno niemasz stanu ani professyi, któraby mniey widokow zbogacenia się przedstawiała, nad zawod woyskowy. Dodać nadto wypada, że u nas oficerowie, doszedłszy pewnych lat wieku, przechodzą z czynney służby na pensyonaryuszów, jak gdyby wiek podeszły dobrey służbie woyskowey stał na przeszkodzie. Gdy *Villars* dowodził w Piemoncie liczył przeszło lat 80, a *Blucher* miał 70, gdy na czele woyska pruskiego do zwycięztw je prowadził. U nas przeciwnie, usuwają ze służby wtenczas, gdy lata służby wprawę i obeznanie, a wiek doświadczenie daje.” Porównywał następnie mówca siły zbroyne innych mocarstw, i zakończył wnioskiem: że Francya nie zmnieyszać woyska, ale owszem do 400 000 pomnożyć go powinna. Po wielu przymówieniach się za i przeciw zmnieyszeniom, przyjęto pierwszy rozdział wydatkow, w summie 1,752,000 fr. Podobnież przyjęto rozdział drugi na żołd czynny 107 091 000 frankow. Rozdział trzeci 3 miliony na wojenne potrzeby domu królewskiego. Czwarty na żywność woyska 24,052,000 fr. Piąty na opał i światło 3,065,000 fr. Szósty na umundurowanie i zaprzęgi 12,307,000 fr. Siódmy na lazarety 7,030,000 fr. Osmy na koszary i obozowanie woyska 3,642,000. Dziewiąty na koszta spisu woyskowego 1,054,000 fr. Dziesiąty na koszta sądownictwa woyskowego 224 000 fr. Jedenasty 1,904 000 na remontę, która stosownie do oświadczenia Pana *Decaux*, kommissarza rządowego, tylko w kraju zakupowaną będzie. Dwunasty na pociągi i wydatki w czasie pochodu 1,711.000 fr. Trzynasty na materyały artylleryczne 7.600,000. Czternasty na materye dla inżenieryi 7,600,000 fr. Piętnasty na zakłady wojenne i na mappę jeograficzną Francyi 265 000 frank. Szesnasty na szkoły woyskowe 1 330,000 fr. Siedmnasty i ostatni rozdział 6,373 000 na wydatki przemijające. W ogóle 190 milijonów franków.

Dnia 17 b. m. wzięto pod rozwagę *budżet* Ministeryum morskiego 60 milijonów czyniący, który przyjęto. Pojedyncze rozdziały są następujące: Rozdział I, Centralna administracyja 940,000 frank. R. II, żołd na lądzie i na morzu łącznie z przywiązanym do tego expensem 16 868 132 fr. R. III, zapłata za robotę 6,431,281 frank. R. IV, zaopatrzenia 18 065 930 frank. R. V, materyał artylleryczny 1,090,231 fr. R. VI, budowle hydrauliczne i inne 2,500 000 fr. R. VII, ludzie przy wiosłach na galerach 343 926 fr. R. VIII, szpitale 1,137,179 fr. R. IX, żywność 7 003,321 fr. R X, rozmaite wydatki 620,000 fr. R. XI, osady 5,000 000 fr.

Dnia 19 b. m. rozpoczęto obrady nad *budżetem* ministra skarbu.

H i s z p a n i j a.

Madryt dnia 14 lipca.

(*z Korrespondenta Warszawskiego.*)

Dnia 5 byli Królewstwo Imć w Aranjuez, a nazajutrz wyjechali w dalszą drogę do Sacedon. Dnia 8 byli w Cuenza.

Wydał Król postanowienie; że odtąd wszelkie rozkazy do sądow wydane, na rynkach publicznie odczytywane i po rogach ulic przylepiane bydź mają.

Jenerał Mestadies, naczelnik sztabu głównego woyska francuzkiego w Hiszpanii, ozdobiony został wielkim krzyżem orderu ś. Ferdynanda.

Mamy tu lubo niepewną wiadomość, że plan podróży Królewskiey zmieniony został. Jeszcze w końcu tego miesiąca powróci Monarcha do Madry-

tu, i z całą rodziną Królewską uda się do St. Ildefons.

Dotąd jeszcze znaydujemy się w potrzebie dla utrzymania spokoyności, surowych chwytać się środkow, przyczem woysko francuzkie zawsze prawie użytem bywa. W Tarragonie i w Boria zbuntowali się ochotnicy królewscy przeciw władzom, lecz osada francuzka z Saragossy potrafiła porządek przywrócić.

Uwięziono tu dwóch majętnych obywateli, którzy mieli należeć do zgiełku przed pałacem królewskim w nocy d. 17 marca 1820 r., kiedy przymuszono Króla do podpisania konstytucyi.

Podług listow z Sewilli, żołnierze byłego woyska konstytucyynego, dowiedziawszy się, że Król Portugalski kortezy zwołuje, biegali po ulicach, ażeby wzniecić powstanie. Przywrócono spokoyność, a 5 żołnierzy i podoficera rozstrzelano.

Sześciu korregidorów madryckich jest osadzonych w więzieniu za polityczne postępki. Odwołali się wprost do Króla, z prośbą o wolność na fundamencie wyroku amnestyynego.

Hrabia Miranda pierwszy gubernator pałacu umarł nagle. Niewiadomo kto go zastąpi.

Anglia.

Londyn d. 20 lipca.

(*z Korrespondenta Warszawskiego.*)

Spadnienie ceny tuteyszych papierow przypisują woynie przeciwko Birmanom.

Xiąże *Esterhazy*, poseł austryacki i Hrabia *Liven* naradzali się z P. *Cannig* w ministeryum spraw zagranicznych.

Pierwszy dowódca w woysku po Xięciu *Wellingtonie* jenerał Lord *Hill*, przybył tu niespodziewanie, wraz z jenerałem *Egerlon* adjutantem swoim. Wnoszą że przybycia jego powodem były okoliczności portugalskie.

Pierwsza konferencya między pełnomocnikami Cesarza Brezyliyskiego i Króla Portugalskiego, miała tu mieysce d. 12 b. m. w obecności P. *Canning* i P. *Neumann* w biórze ministeryum zagranicznego. Dnia 12 była druga konferencya.

Donoszą z *Rio-Janeiro* pod d. 20 maja co następuje:

Gazeta nadworna z dnia 26 kwietnia umieściła obszerny dekret cesarski, którym Monarcha chcąc położyć koniec niebezpieczeństwom grożącym, nieporozumieniom i niezgodzie stronnictw w *Fernambuco*, tamże Pana *Jase Carlos Meyerink da Silva Firrae*, bogatego tamecznego obywatela, prezydentem miasta mianował. Przyczyną tego postanowienia było: że jedna strona utrzymywała i chciała mieć prezydentem wybranego przez radę gminną Pana *Manuela de Carvatho Pais de Andradas*, o co do Cesarza zrobiła swe przełożenia; druga zaś obstawała za P. Franciszkiem *Pais Barrety* już poprzednio przez Cesarza na prezydenta przeznaczonym. W *Rio-Janeiro* uzbrajano flotyllę z kilku wojennych okrętów i przewozowych statków, która pod rozkazami Lorda *Cochrane* ma wyyść pod żagle, lecz gdzie niewiadomo. *Fernambuco* było jeszcze ciągle oblężonem, i niechciało bydź posłusznem rozkazom Cesarskim.

Wyszło tu nowe urządzenie admiralicyi względem żywności i pokarmów flot, przez które zmnieyszono znacznie ilość wódki i innych rozpalających trunków, w mieyscu których dostawać będą ludzie okrętowi nieco więcey piwa, herbaty, kawy, mąki i t. p., także i podwyższenie żołdu po 4 zł. pol. na miesiąc.

Zwłoki zmarłego Króla sandwiskiego złożono tymczasem, w cichości obok zwłók żony jego w kościele ś. *Marcina*. Niewiadomo jest jaki był prawdziwy cel jego podróży do Anglii: nikomu bowiem niechciał zamiaru swego powierzyć, tylko osobiście samemu Królowi angielskiemu, co nim nastąpiło, zszedł z tego świata. Admirał sandwiski jeszcze jest chory niebezpiecznie. Oto jest pismo posłane ztąd do pierwszego ministra sandwiskiego, z uwiadomieniem o śmierci Króla i Królowey: „W oberży *Osborne* d. 15 lipca.” Naydroższy przyjacielu! donoszę ci smutną nowinę, lecz gdy taka wola niebios, poddać się należy. Doniosłem ci w liście moim pod d. 9 pisanym, o śmierci dobrey naszey Królowey. Król niezdołał przezwyciężyć żalu swego nad stratą małżonki, umarł i opuścił nas, abyśmy tak często uwielbiane przez nas cnoty jego opłakiwali. Znasz dobrze moje uczucia i przyczyny, dla których stratę tych drogich przyjaciół opłakiwać muszę. Wszelkie staranie lekarzy, wszystkie pocieszenia nasze były bezskuteczne. Mówił mi nieraz, iż wszelka pomoc chociażby całego narodu angielskiego nie przyniesie mu ulgi. Tak tedy skończyło się, zniknął, aby już nigdy więcey nie powstał. Zwłoki oboyga będą przewiezione do wysp sandwiskich, aby przekonać naród nasz, że rząd angielski i prywatni Panowie niczego niezaniedbywali, aby nieść nam pomoc i ratować nieszczęśliwego Monarchę. Nawet Król angielski przysłał własnych doktorów swoich, a Xiąże Yorku lekarza swego. Będziesz żałował wraz zemną, iż minęły okoliczności, dla których z Królem angielskim widzieć się nie mógł. Monarcha ten przez doktorów kazał naszemu bydź dobrey myśli, nietroszczyć się, i przyrzekł: iż zaraz po wyzdrowieniu jego widzieć się z nim nie omieszka. Cieszę się tą myślą, że jesteś w dobrém zdrowiu, i że będziemy w stanie dla ich dobra wspólnie pracować. Takie jest życzenie twego *John B. Rivez*. Do Jmć P. *Pitt* pierwszego ministra wysp sandwiskich.

Dnia 19. Niejaki Pan *Walton* założył drugi areszt na pieniądzach z pożyczki kolumbiyskiey.

Prussy.

Berlin dnia 26 lipca.

(*z Gazety Warszawskiey*)

Prezydent *Rother*, dyrektor królewskiego handlu morskiego, urzędnik równie światły, jak czynny, uzbroił roku 1822 okręt nazwiskiem *Mentor*, i dowództwo jego powierzył kapitanowi bremeńskiemu *Harmssen*, a do interessow handlowych posłał Pana *Oswald*. Okręt ten zabrał po większey części sukna szląskie, płótno i inne wyroby pruskie. Popłynął do Brezylii, a potém do brzegow Chiliyskich, gdzie znaczną część towarow przedał i zakupił nieco towarow mieyscowych. Ztamtąd udał się przez Ocean spokoyny do Chin, gdzie korzystnie przedawszy towary, wraca z zakupionemi znowu towarami chińskiemi do oyczyzny. Monarcha nasz wydał rozkaz, aby okręt *Mentor* nie zawinął do *Bremy*, jak było dawniey przeznaczoném, lecz do *Szczecina*, i aby go tam uroczyście przyjęto.

	Czas obserwacyi	Wysokość Barom.	Wys. Ther. Reau.	Wiatry.	Odmiana w powiet.
Obserwacye meteorologiczne.	dnia 31 god. 3 wieczo.	27 cal. 9,3 lin.	+ 17 stopni.	Półn. Zach.	Pogoda.
	dnia 1 god. 6 z rana	27 — 10,5 —	+ 10 — —	Półn. Zach.	Pogoda.

Pozwolono drukować. Z polecenia JW. Wojennego Litewskiego Gubernatora
Andrzey Bucharski Rzeczywisty Radca Stanu i Kawaler.

w Drukarni Redakcyi.

DODATEK DO GAZETY KURYERA LITEWSKIEGO N. 90.

Wilno dnia 1 Sierpnia v. s. 1824 Roku.

Объявленіе.

По волѣ Господина Главнокомандующаго Ію Арміею Генерала отъ Инфантеріи Графа Сакена, Генералъ Интендантъ Арміи объявляетъ, что на поставку провіанта, а на некоторыхъ пунктахъ овса, въ Динабургѣже и соломы, будутъ производитъ торги въ Казенныхъ Палатахъ тѣхъ Губерній гдѣ войска расположены; именно: 1е, *Курляндской*, *Лифляндской*, *Калужской*, *Псковской*, *Черниговской*, *Волынской* и *Минской*. Исключая некоторые пункты — на потребность цѣлаго года, то есть: съ 1 генваря 1825, по 1 генваря 1826 года, а для Риги, Динаминда и Митавы полугодовыхъ кромѣ того запасовъ; *Витебской*, въ сухопутные пункты съ 1го генваря 1825 по 1е генваря 1826 года, а въ Придвинскіе: Полоцкъ, Витебскъ, Велижъ, Суражъ, Дризу, Креславку и Динабургъ съ 1го генваря по 1е Іюня 1825 года; *Смоленской:* на потребность сей Губерніи съ 1го генваря 1825, по 1е генваря 1826 года, и придвинскихъ пунктовъ *Витебской*: Полоцка, Витебска, Велижа, Суражи, Дризы, Креславки и Динабурга и *Курляндской*: Илукшть, на потребность съ 1го Іюня 1825 по 1е Іюля 1826 года; *Могилевской* съ 1го генваря по 1е Іюля 1825 года; *Владимирской* на потребность для Покрова, Александрова, Переславль-Залескаго и Юрьевъ-Польскаго съ 1го генваря 1825 по 1е генваря 1826 года, а въ прочіе прилегающіе къ водяной коммуникаціи съ 1го генваря по 1е Іюля 1825 года; *Воронежской*, *Тамбовской*, *Екатеринославской*, *Полтавской*, *Слободско-Украинской*, *Тулской*, *Рязанской*, *Орловской*, *Курской* и *Виленской* на потребность съ 1го генваря по 1е октября 1825 года.

2е, Сверхъ того произведены будутъ торги въ *Тамбовской* и *Рязанской* Казенныхъ Палатахъ, Владимирской Губерніи для могазейновъ прилегающихъ къ водяной коммуникаціи на потребность съ 1го генваря 1825, по 1е генваря 1826 года съ полугодовыми кромѣ того въ оные запасами.

Торги назначаются осенью сего 1824 года во всѣхъ Палатахъ въ одно время какъ для мѣстной потребности, такъ въ некоторыхъ и для могазейновъ другихъ Губерній, такимъ образомъ.

Перваго разряда торги октября 8го, 9го и 10го, переторжки октябряже 13го, 15го и 16го числъ въ Казенныхъ Палатахъ: *Воронежской*, *Екатеринославской*, *Полтавской*, *Слободско-Украинской*, *Волынской* и *Тамбовской*.

Втораго разряда торги октября 13го, 15го и 16го, переторжки октября 20го, 21го и 23го числъ; въ *Курляндской*, *Лифляндской*, *Псковской*, *Тулской*, *Орловской*, *Курской*, *Калужской*, *Рязанской*, *Смоленской* и *Владимирской*.

Третьяго разряда торги ноября 3го, 4го и 5го, переторжки ноября 7го, 10го и 11го числъ; въ *Черниговской*, *Виленской*, *Минской*, *Витебской* и *Могилевской*.

На сіи сроки вызываются желающіе къ торгамъ съ законными залогами во уваженіе помесячной поставки припасовъ въ пятую часть противъ подряда, а на обезпеченіе задатковъ особо, кромѣ общественныхъ отъ Дворянства поставокъ, кои остаются на одномъ довѣріи; вѣдомости о потребности въ каждой Губерніи будутъ разосланы въ Казенные Палаты въ свое время и публично въ оныхъ открыты вмѣстѣ съ подробными кондиціями и прочими правилами, на основаніи коихъ должны происходить поставки.

Генералъ Интендантъ 1й Арміи Артиллеріи Генералъ-Маіоръ *Пироговъ.*

Іюля 23 дня.
1824 года.

Ogłoszenie.

Z woli Pana Główno Dowodzącego Iszą Armią jenerała piechoty Hrabiego Sakena, Jenerał Intendent Armii ogłasza, że na dostawę prowiantu, a do niektórych punktow owsa, do Dyneburga zaś i słomy, będą odbywać się targi w Izbach Skarbowych tych Guberniy, gdzie woyska są rozłożone; a mianowicie: 1od *Kurlandskiey*, *Inflandskiey*, *Kałużskiey*. *Pskowskiey*, *Czernihowskiey*, *Wołyńskiey* i *Mińskiey* — wyłączając niektóre punkta — na potrzebę całego roku, to jest, od 1 januaryi 1825 do 1 januaryi 1826 roku, a dla Rygi, Dynemundy, i Nitawy, półrocznych prócz tego zapasow; *Witebskiey* do punktow lądowych od 1 januaryi 1825 do 1 januaryi 1826 roku, a nad Dzwiną położonych: Połocka, Witebska, Wieliża, Suraża, Drysy, Krasławki i Dyneburga od 1 januaryi do 1 junii 1825 roku; *Smoleńskiey* na potrzebę tey Gubernii od 1 januaryi 1825 do 1 januaryi 1826 roku, i nad Dzwiną położonych punktow *Witebskiey*: Połocka, Witebska, Wieliża, Suraża, Drysy, Krasławki i Dyneburga, i *Kurlandskiey*: Iłukszty, na potrzebę od 1 junii 1825 do 1 julii 1826 roku; *Mohilewskiey* od 1 januaryi do 1 julii 1825 roku; *Włodzimierskiey* na potrzebę dla Pokrowa, Alexandrowa, Peresławla-Zaleskiego i Jurjewa-Polskiego od 1 januaryi 1825 do 1 januaryi 1826 roku, a do dalszych przyległych do wodney kommunikacyi od 1 januaryi do 1 julii 1825 roku; *Woronezkiey*, *Tambowskiey*, *Ekaterinosławskiey*, *Połtawskiey*, *Słobodzko-Ukraińskiey*, *Tulskiey*, *Riazańskiey*, *Orłowskiey*, *Kurskiey* i *Wileńskiey*, na potrzebę od pierwszego januaryi do 1 oktobra 1825 roku.

2re. Prócz tego odbywać się będą targi w *Tambowskiey* i *Raziańskiey* Izbach Skarbowych, Włodziemirskiey Gubernii dla magazynow przyległych do wodney kommunikacyi na potrzebę od 1 stycznia 1825 do 1 stycznia 1826 roku z półrocznemi prócz tego do nich zapasami.

Targi naznaczają się w jesieni teraźnieyszego 1824 roku we wszystkich Izbach skarbowych w jednym czasie tak dla mieyscowey potrzeby jako też w niektórych i dla magazynow innych gubernii, tym sposobem:

Pierwszego oddziału targi, w dniach oktobra 8, 9 i 10, przetargi także oktobra, 13, 15 i 16 w Izbach Skarbowych *Woronezkiey*, *Ekaterynosławskiey*, *Połtawskiey*, *Słobodzko-Ukraińskiey*, *Wołyńskiey* i *Tambowskiey*.

Drugiego oddziału, targi w dniach 8bra 13, 15 i 16, przetargi w dniach 8bra 20, 21 i 23; w *Kurlandzkiey*, *Inflantskiey*, *Pskowskiey*, *Tulskiey*, *Orłowskiey*, *Kurskiey*, *Kałuzkiey*, *Riazańskiey*, *Smoleńskiey* i *Włodzimierskiey*.

Trzeciego oddziału, targi w dniach 9bra 3, 4 i 5, przetargi, w dniach 9bra 7, 10 i 11; w *Czernihowskiey*, *Wileńskiey*, *Mińskiey*, *Witebskiey* i *Mohilewskiey*.

Na te terminy wzywają się życzący na targi z prawnemi ewikcyami, w stosunku do miesięczney dostawy zapasow w 5tey części całego podradu, a na zabezpieczenie zadatkow osobno, prócz dostarczeń od zgromadzeń szlacheckich które pozostają na samey ufności; wiadomości o ilości potrzebney w każdey Gubernii będą rozesłane do Izb Skarbowych w swoim czasie, i publicznie w nich odkryte razem ze szczegółowemi kondycyami i dalszemi prawidłami, na osnowie których mają się czynić dostarczenia.

Jenerał Intendent 1szey Armii Jenerał Major Artylleryi. *Pirohow.*

Dnia 23 julii
1824 roku.

ОБЪЯВЛЕНІЕ.

2 По волѣ Господина Главнокомандующаго 1 Арміею Генерала отъ инфантеріи Графа Сакена, интендантство Арміи объявляетъ, что требуется заготовить Минской Губерніи въ М. Поричи и Березинѣ нижней, для продовольствія войскъ съ 16 сентября сего по 1 генваря 1825 года въ каждый пунктъ муки по 875 четвер., и крупъ по 82 четв., всего муки 1750 четв. и крупъ 164 четверти, для чего назначены въ Минской Казенной Палатѣ трехдневныя торги и переторжки: первыя 12, 13 и 14 августа мца, а послѣдняя, то есть переторжки 18, 19 и 20 числъ тогожъ мѣсяца; почему вызываются желающія на поставку въ Поричи и Березинѣ сказанныхъ количествъ провіанта, съ законными залогами въ 5 часть прошивъ подряда, а вообсепеченіе задаточной суммы особо по числу оной въ Минскую Казенную Палату, гдѣ будутъ объявлены и кондиціи, по коимъ принявшій поставку, долженъ произвести оную. М. Шкловъ Іюня 26 дня 1824 года.

Генералъ Интендантъ 1 Арміи, Артиллеріи Генералъ-Маіоръ Пироговъ.

OGŁOSZENIE.

2. Z woli Pana Główno-dowodzącego 1szą armiją, Jenerała piechoty Hrabiego Sakena, intendencya armii obwieszcza, iż potrzeba przysposobić w Mińskiey gubernii, do M. Porycza i Berezyny-Niższey, dla żywności woyska od 16 września teraźnieyszego do 1go stycznia 1825 roku, do każdego punktu mąki po 875 czetw. i krup po 82 czetw.; wogóle mąki 1750 czetw., a krup 164 czetw.; dla czego naznaczone zostały w Mińskiey Izbie Skarbowey trzydniowe targi i przetargi, pierwsze 12, 13 i 14 sierpnia a ostatnie to jest przetargi 18, 19 i 20 dnia tegoż miesiąca: za tem wzywają się życzący, na dostarczenie do Porycza i Berezyny wyrażonych ilosci prowiantu z prawnemi ewikcyami w 5tey części całego podradu, a na zabezpieczenie zadatkow osobno podług jey ilości, do Mińskiey Skarbowey Izby, gdzie będą też objawione kondycye, na których ten, co się podeymie dostawy, powinien ją uskutecznić. M. Szkłow dnia 26 lipca 1824 roku.

Jenerał Intendent 1szey Armii, Jenerał Major Artyleryi Pirohow.

ОБЪЯВЛЕНІЕ.

2 Провіантскій Департаментъ Военнаго Министерства объявляетъ, что въ слѣдствіе разрѣшенія Начальства на поставку провіанта и овса для продовольствія въ будущемъ 1825 году поселенныхъ въ Слободско-Украинской Губерніи полковъ 2 уланской дывизіи, кадровъ 2 кирасирской дывизіи, и находящихся въ округѣ того поселенія прочихъ войскъ, Харковскаго баталіона внутренной стражи съ жандармскою командою, тамошняго Военно-Сиротскаго отдѣленія и нѣкоторыхъ уѣздныхъ инвалидныхъ командъ, назначаются въ Слободско-Украинской Казенной Палатѣ торги въ будущемъ ноябрѣ мѣсяцѣ: первой 3го, второй 6го и третій 10го и на переторжку 13го, 15го и 17 числъ тогожъ ноября. Количествожъ провіанта и овса и кондиціи, на основаніи которыхъ должна производится поставка оныхъ, объявлены будутъ при торгахъ.

На выше означенные сроки вызываются желающіе къ торгамъ съ залогами, опредѣленными Указами 14го Іюня 1817 и 19 Іюля 1818 года по поставкамъ въ казну вина, а на обезпеченіе задатковъ особо.

Между тѣмъ предварительно Провіантскій Департаментъ обвѣщаетъ, что желающимъ отдано будетъ на волю принять поставку продуктовъ сколько кто можетъ по мѣрѣ его залоговъ, что платежъ денегъ чинимъ будетъ точно въ сроки по условіямъ безъ малѣйшаго задержанія и проволочьки. и что при пріемѣ поставляемыхъ продуктовъ наблюдаема будетъ строжайшая справедливость и отнюдь не будетъ имѣть мѣста, нетолько притѣсненія, но и самомалѣйшее напрасное промедлѣніе.

Управляющій Отдѣленіемъ Бѣлаѣвъ.
Коллежскій Секретарь Захаровъ.

OGŁOSZENIE.

1. Prowiantski Departament woyskowego Ministeryum ogłasza, iż w skutek postanowienia Zwierzchności, na dostawę prowiantu i owsa dla żywności w następnym 1825 roku, osiedlonych w Słobodzko-Ukraińskiey gubernii półkow 2 Ułańskiey dywizyi, kadrow 2 kirysyerskiey dywizyi, i znadujących się w okręgu tego osiedlenia innych woysk, charkowskiego batalionu wewnętrzney straży z żandarmską komendą, tamecznego woyskowo sierockiego oddziału i niektórych powiatowych inwalidnych komend, naznaczają się w Słobodzko-Ukraińskiey Skarbowey Izbie targi w następującym mcu listopadzie 1szy d. 3, 2gi 6 i 3ci 10, a na przetarg 13, 15 i 17 tegoż listopada. Ilość prowiantu i owsa i warunki, na osnowie których powinna się odbywać dostawa objawione będą przy targach.

Na wyżey oznaczone terminy wzywają się życzący do targow z ewikcyami, wskazanemi w ukazach 14 junii 1817 i 19 julii 1818 roku na dostawę do skarbu wódki, a na zabezpieczenie zadatkow osobno.

Oprócz tego uprzednio Prowiantski Departament obwieszcza, iż życzącym oddano będzie na wolą przyjąć dostawę produktow, ile kto może, w miarę jego kaucyi; iż opłata pieniędzy nastąpi akuratnie w terminie podług umowy, bez naymnieyszego zatrzymania i przewłoki, i że wczasie przyymowania dostawianych produktow, przestrzegać się będzie nayściśleysza sprawiedliwość, i nie będą miały mieysca nie tylko trudności ale i naymnieysze próżne zwłoki.

Zarządzający oddziałem Bielajew.
Sekretarz Kollegialny Zacharow.

Doniesienie.

1. *JEGO IMPERATORSKIEY MOSCI w Sankt-Petersburskiey Chirurgiczno-Medyczney Akademii examinowany i approbowany Dentysta cudzoziemiec Antoni Neyman, ma honor uwiadomić Prześwietną Publiczność, że według examinu przez Członków Medycznych uznany za doskonale znającego swą naukę, tyle nieodbicie potrzebną dla zachowania exystencyi zębów, i różnych wydarzających się chorob w szczękach, dla zachowania ich od zepsucia jak równie i swądu, w czém wedle swey doskonałości jest atestowany.*

Może w krótkim czasie wyleczyć szkorbut, przez co zęby się psują, powstaje gnilizna, wielki ból i nieprzyjemny odor z gęby.

Może leczyć zepsute zęby, jako to: wypiekać, plombować, lub zalewać dziurki, robić je świeżemi, białemi, wypędzając całą zgniliznę i nieprzyjemny zapach.

Ma u siebie approbowaną do zębów tynkturę, zdatną do umocnienia zębów i dziąseł, która niszczy i utula ból, umacniając zębów nerwy, i zdatna jest do fistuł.

Może wyymować rozmaite zbolałe zęby z korzeniem z nadzwyczayną zręcznością.